

BOE

Dissabte 13 de març de 2021

- ***Reial Decret Llei 5/2021, de 12 de març, de mesures extraordinàries de suport a la solvència empresarial en resposta a la pandèmia de la COVID-19.***

https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2021-3946

Entrada en vigor: 13.03.2021

En primer lloc, amb independència d'altres matèries que després s'indicaran, cal advertir que la disposició final setena d'aquest RDL modifica la Llei 3/2020, de 18 de setembre, de mesures processals i organitzatives per fer front a l'COVID-19 en l'àmbit de l'Administració de Justícia, per ampliar la vigència d'algunes de les mesures d'aquesta Llei en l'àmbit concursal. En concret els arts. 3, 4.1, 5, 6.1 i 2, 9,10 i 12; s'afegeix un art.8 bis. Entre aquestes modificacions, s'amplia fins al 31 de desembre de 2021 l'exempció del deure del deutor que es trobi en estat d'insolvència de sol·licitar la declaració de concurs i la no admissió a tràmit de les sol·licituds de concurs necessari que presentin els creditors. S'aclareix també que el termini de dos mesos de què disposa el deutor per sol·licitar la declaració de concurs voluntari ha de computar-se a partir de la data de finalització del termini de suspensió de l'esmentat deure.

En segon lloc, s'adopten una sèrie de mesures tendents a facilitar i fomentar que les empreses, professionals i autònoms que es trobin en dificultats per complir amb un conveni, un acord extrajudicial de pagaments o un acord de refinançament homologat, puguin presentar una modificació del mateix.

Respecte d'aquests deutors, d'una banda, s'ajorna el deure de sol·licitar l'obertura de la fase de liquidació quan, durant la vigència del conveni, el deutor conegui la impossibilitat de complir els pagaments compromesos i les obligacions concretes amb posterioritat a l'aprovació de aquell, sempre que el deutor presenti una proposta de modificació del conveni i aquesta s'admeti a tràmit dins d'un determinat termini.

D'altra banda, es facilita la modificació del conveni, de l'acord extrajudicial de pagaments o de l'acord de refinançament homologat. Respecte d'aquests últims es permet que, fins al 31 de desembre de 2021, el deutor presenti una modificació de l'acord en vigor o presenti un de nou, sense necessitat que transcorri un any des de l'homologació del mateix, fomentant així la negociació i els acords de refinançament amb els creditors. Aquesta possibilitat de renegociar els acords de refinançament sense necessitat que hagi transcorregut un any des de la seva homologació estava ja vigent per a tots aquells acords homologats fins el 14 de març de 2021 qualsevol que hagués estat la data de la seva homologació.

A més, en cas que un creditor presenti una sol·licitud de declaració d'incompliment d'acord de refinançament, de conveni o d'acord extrajudicial de pagaments, es preveu la seva inadmissió a tràmit, i es dona un termini per a la renegociació d'un nou acord o conveni. Aquest règim, que es trobava vigent per a les sol·licituds d'incompliment presentades fins a 31 de gener de 2021, s'aplica per a noves empreses, professionals i autònoms, des d'aquesta data i fins al 30 de setembre de 2021. Durant aquest termini s'han d'inadmetre a tràmit per els jutjats les declaracions d'incompliment presentades pels creditors durant l'esmentat període amb l'objecte que produeixi la renegociació.

S'estableixen una sèrie de normes de agilització del procés concursal, com la tramitació preferent de determinades actuacions tendents a la protecció dels drets dels treballadors, a mantenir la continuïtat de l'empresa i a conservar el valor de béns i drets, així com la simplificació de determinats actes i incidents com les subhastes de béns, per facilitar el funcionament dels jutjats mercantils i de Primera Instància. Així mateix, es flexibilitzen els incidents de reintegració de la massa activa per facilitar el tancament de la fase comuna i es modifica la manera d'alienació de la massa activa en la fase de liquidació, amb l'objectiu, en ambdós casos, d'evitar que els béns perdin el seu valor pel retard en la tramitació del concurs i de facilitar la satisfacció dels seus crèdits als creditors, evitant, en la mesura del possible, insolvències derivades.

Pel que fa a l'àmbit general de regulació, aquest RDL preveu la creació de la Línia Covid d'ajudes directes a autònoms i empreses, que persegueix donar suport a la solvència de el sector privat, mitjançant la provisió a les empreses i autònoms d'ajudes directes de caràcter finalista. La línia compta amb una dotació total de 7.000 milions d'euros i s'articula en dos àmbits. El primer, amb una dotació de 5.000 milions d'euros, per a totes les CCAA excepte Balears i Canàries, i per a les ciutats de Ceuta i Melilla; i el segon, amb una dotació de 2.000 milions d'euros, per a les CCAA de Balears i Canàries.

La quantia que li correspon a les CCAA del primer àmbit es distribuirà de manera proporcional a l'assignació de l'REACT EU, en base a indicadors de renda, d'atur i d'atur juvenil. En el cas del segon compartiment, es repartirà de forma proporcional a el pes de cada comunitat autònoma en la caiguda el 2020 dels afiliats en termes nets.

Per la seva banda, les comunitats autònomes i ciutats de Ceuta i Melilla realitzaran les corresponents convocatòries per a la concessió de les ajudes directes als destinataris ubicats en els seus territoris. A més, s'encarregaran de la tramitació, gestió i resolució de les sol·licituds, de l'abonament de les ajudes i dels controls previs i posteriors al pagament.

Els autònoms i empreses amb seu social en territori espanyol, el volum d'operacions anual el 2020 hagi caigut com a mínim un 30% respecte al 2019 i l'activitat estigui inclosa en algun dels codis de la Classificació Nacional d'Activitats Econòmiques -CNAE 09- previstos a l'annex i d'aquest Reial decret llei, podran tenir accés a ajudes directes que permetin satisfer les seves obligacions de deute i pagaments a proveïdors, creditors financers i no financers, així com els costos fixos incorreguts, sempre que aquestes obligacions s'haguessin generat entre l'1 de març de 2020 i el 31 de maig de 2021 i procedissin de contractes anteriors a la data d'entrada en vigor d'aquest RDL. Aquests ajuts estaran en tot cas subjectes a el compromís de manteniment d'activitat de les empreses i no repartiment de dividends.

A més, d'aquest RDL conté mesures complementàries. Així, davant el caràcter general dels avals per a totes aquelles empreses i autònoms que complissin amb uns requisits mínims de salut financera, en aquest cas l'àmbit d'aplicació subjectiu de les mesures quedarà restringit a aquells supòsits d'empreses que realment requereixin de mesures addicionals relacionades amb el seu finançament avalat per garantir la solvència del negoci viable que s'ha vist deteriorada com a conseqüència de la COVID-19. Les mesures de solvència recollides en aquest RDL són de caràcter selectiu. Les característiques de les empreses i autònoms elegibles per les mesures s'han de determinar per desenvolupament normatiu posterior a través d'Acord de Consell de Ministres. En qualsevol cas, per a la seva elegibilitat, caldrà que l'empresa o autònom, en els casos en què li sigui aplicable i sempre que el termini de sol·licitud estigués vigent, hagi sol·licitat prèviament les mesures d'ampliació de terminis i carències, recollides en el RDL 34/2020, de 17 de novembre.

Les mesures articulen tres nivells de possible actuació entorn al finançament avalada, per reforçar la solvència empresarial. Un primer nivell és la possibilitat d'extensió del termini de venciment dels préstecs concedits amb aval públic a partir de el 17 de març de 2020, més enllà del que s'ha fet en aplicació de RDL 34/2020, de 17 de novembre. Per a aquelles empreses per a les que l'extensió addicional del venciment dels préstecs amb aval públic no fos suficient, es planteja com a mesura de segon nivell, la possibilitat de convertir aquests préstecs en préstecs participatius, mantenint la cobertura de l'aval públic. A través d'aquesta mesura, els recursos propis de les empreses beneficiàries es veuran reforçats, al tenir els préstecs participatius un tractament equivalent al capital a efectes mercantils. Finalment, aquest conjunt d'eines financeres es veuria completat per una mesura d'últim recurs, de caràcter excepcional, consistent en la realització de transferències a autònoms i empreses per a la reducció del principal del finançament avalada contreta durant la pandèmia.

Aquestes ajudes es finançaran amb càrrec a una nova Línia per a la reestructuració de deute financer COVID, dotada amb un màxim de 3.000 milions d'euros. Aquestes transferències només podran realitzar-se a favor de les empreses i autònoms que compleixin amb els requisits d'elegibilitat fixats per Acord de Consell de Ministres i dins d'un procés de renegociació de deutes acordat prèviament amb les entitats financeres creditores. Per tant, dins d'aquest procés de renegociació, les entitats financeres creditores assumiran la part que els correspon de la reducció del principal pendent del préstec.

Així mateix, el referit Acord de Consell de Ministres ha de contenir les característiques del Codi de Bones Pràctiques creat mitjançant aquest RDL, d'adhesió voluntària per a les entitats de crèdit o de qualsevol altra entitat que hagi concedit finançament dotada d'aval públic. Aquest Codi recollirà els criteris de coordinació entre les entitats a ell adherides en l'aplicació de mesures de suport a les empreses i autònoms considerats elegibles, element fonamental per evitar accions unilaterals que puguin anar en contra o posar en risc l'objectiu de reforçar la viabilitat de l'empresa o treballador autònom corresponent.

També es preveu el procediment de recuperació dels avals alliberats a l'empara dels RDL 8/2020, de 17 de març, i 25/2020, de 3 de juliol, i que eventualment passin a ser executats. Els Acords de Consell de Ministres que han anat autoritzant la mobilització dels diferents trams de les respectives línies d'avals han determinat el percentatge màxim d'aval concedit en cada operació. Així mateix, aquests Acords incorporen la clàusula "en igualtat de condicions" (*"pari passu"*) al que determina que en cas que es produeixin pèrdues com a conseqüència de l'impagament de les operacions avalades, donant lloc a una execució de l'aval, l'Estat i les entitats financeres les assumiran de manera proporcional al nivell de cobertura de l'aval.

La Llei general pressupostària, conté un règim jurídic, de caràcter supletori, aplicable als avals atorgats per l'Estat. Tal règim és d'aplicació llevat que la llei autoritzant dels avals contempli expressament un altre règim diferent. En particular, l'art.116 bis, en connexió amb el 10.1 de l'esmentada llei, consagren un règim d'autotutela administrativa per a la cobrança de les quantitats a què tingui dret l'Administració General de l'Estat, atribuint el sistema de prerrogatives establert per als tributs. En cas d'execució de l'impagament, l'Estat hauria d'iniciar les accions de recuperació de l'import avalat i satisfet a l'entitat financera. Els serveis de l'Estat assumirien els procediments tendents a la recuperació, seguint el procediment administratiu. Al mateix temps, l'entitat financera seguiria els seus propis procediments, previstos en els ordenaments jurídics civil i mercantil.

La superposició de tots dos procediments podria arribar a resultar disfuncional, especialment quan l'import recuperat s'ha de compartir entre tots dos creditors en funció

de l'esmentada clàusula "*pari passu*". Per això, es considera convenient fer decaure l'aplicació del règim i procediments de recuperació i cobrament dels avals executats previstos amb caràcter supletori en la Llei general pressupostària, i encomanar els procediments de recuperació a les entitats financeres concedents.

A més, en aplicació del que ja preveu el Reial Decret Legislatiu 1/2020, de 5 de maig, pel qual s'aprova el text refós de la Llei Concursal per a les subrogacions del fiador en la posició del creditor refermat, es clarifica el rang de prelació i privilegi dels crèdits que pugués ostentar l'Estat en el cas d'execucions d'avals atorgats.

Aquest RDL també crea el «Fons de recapitalització d'empreses afectades per COVID», fons sense personalitat jurídica, quina definició es concretarà per Acord de Consell de Ministres, que es dota amb 1.000 milions d'euros, per a complementar el Fons gestionat per SEPI per la recapitalització d'empreses estratègiques, més grans, mitjançant l'enfortiment i recuperació àgil i eficaç de la solvència d'aquelles empreses de mida que, sent viables a mig i llarg termini, s'estan veient afectades pels efectes de la pandèmia en els seus balanços i en els seus mercats.

El Fons de recapitalització d'empreses afectades per COVID disposarà de diferents instruments financers d'endeutament, capital i quasi capital per donar suport a les empreses, buscant un equilibri entre el risc, el rendiment i la utilització dels recursos públics per donar suport a projectes viables. Així mateix, les operacions comportaran instruments per a la participació de l'Estat en els beneficis futurs de les empreses, així com una estratègia de sortida a causa de la naturalesa temporal de Fons, fixada en 8 anys. La gestió de Fons correspondrà a la societat mercantil estatal Companyia Espanyola de Finançament de al Desenvolupament, COFIDES, SA, S.M.E.

D'altra banda, per adequar els programes de finançament que gestiona el Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme a l'actual situació econòmica derivada de la pandèmia pel que fa a terminis d'execució i justificació d'inversions i el refinançament dels préstecs, es procedeix a recuperar una sèrie de mesures que es van aprovar el 2020 per donar suport a les empreses i respecte de les quals, donat el seu proper termini de venciment, es planteja la seva pròrroga o millora.

La disposició addicional primera permet, a instància del beneficiari i de forma extraordinària, l'ampliació dels terminis d'execució i justificació de projectes industrials beneficiaris d'ajudes o finançament de la Secretaria General d'Indústria i de la PIME que ja hagin estat objecte de pròrroga del termini d'execució amb anterioritat, sempre que s'al·leguin circumstàncies sobrevingudes directament vinculades als estats d'alarma derivats de la crisi de la COVID-19.

Així mateix, la Disposició Final Quarta modifica l'article 39 de l'RDL 11/2020, de 31 de març, que va introduir la possibilitat de refinançar els préstecs de la Secretaria General d'Indústria i de la PIME, per incloure modificacions tècniques basades en l'experiència adquirida en la gestió del refinançament habilitada per aquest article.

D'altra banda, aquest RDL 11/2020, en el seu article 41, va suspendre per un any el pagament d'interessos i amortitzacions corresponents a préstecs Emprendetur, del 2 d'abril de 2020, al 2 d'abril de 2021. Ara la disposició addicional segona del present RDL amplia durant un any addicional la suspensió del pagament d'interessos i amortitzacions corresponents a aquests préstecs.

El RDL 34/2020, de 17 de novembre, va ampliar per a l'any 2021 algunes de les mesures contingudes en el capítol V de RDL Llei 8/2020, de 17 de març. La present norma ha considerat imprescindible que totes les societats de capital regulades en el Reial Decret

Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de societats de capital, i la resta de persones jurídiques de dret privat (societats civils, societats cooperatives i associacions) que no hagin pogut modificar els seus estatuts socials per permetre la celebració de la junta general o assemblees d'associats o de socis per mitjans telemàtics, puguin seguir utilitzant aquests mitjans durant l'exercici 2021, garantint així els drets dels associats o socis minoritaris que no poguessin desplaçar-se físicament fins al lloc de celebració de la junta o l'assemblea.

Els mateixos motius justifiquen que ara es descarti qualsevol dubte sobre la possibilitat de celebrar durant l'any 2021 juntes exclusivament telemàtiques, amb les mateixes garanties que s'han exigit per a la utilització d'aquests mitjans durant la vigència del RDL 8/2020, tal i com es recull en la disposició final vuitena.

La disposició final segona reforça el marc legal de protecció dels ciutadans i inversors pel que fa a la publicitat de nous instruments i actius financers en l'àmbit digital (criptoactius). Per reforçar la protecció de l'inversor s'inclou en la disposició final segona un nou article 240 bis al Reial Decret Legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei del Mercat de Valors, per a atorgar a la CNMV competències per tal de sotmetre a control administratiu la publicitat de criptoactius i altres actius i instruments, que no es regulen en la Llei del Mercat de Valors i que s'ofereixen com a proposta d'inversió. També s'habilita a la CNMV a desenvolupar mitjançant Circular l'àmbit objectiu i subjectiu, així com els mecanismes i procediments de control que s'aplicaran.

La disposició addicional tercera estableix l'extensió a quatre mesos del període en el qual no es meriten interessos de demora pels ajornaments en el pagament de tributs que ja s'havia establert en el Reial decret llei 35/2020, de 22 de desembre, de mesures urgents de suport a el sector turístic, l'hostaleria i el comerç i en matèria tributària. I mitjançant de la disposició derogatòria única queda derogat l'article 8 de l'RDL 35/2020, de 22 de desembre, que regulava l'ajornament de deutes tributaris, amb la finalitat d'ampliar de 3 a 4 mesos els ajornaments sense interessos.

Les disposicions addicionals quarta, cinquena i sisena s'estableixen criteris generals en relació a condicions d'elegibilitat d'empreses i autònoms, subjecció a normativa d'Ajudes d'Estat de la Unió Europea i conseqüències de l'aplicació indeguda pel deutor de les mesures que preveu aquest RDL.